

z dnia 8 stycznia 1951 r.

o tworzeniu instytutów naukowo-badawczych dla potrzeb gospodarki narodowej.

Art. 1. 1. Właściwi ministrowie, do których zakresu działania należą poszczególne dziedziny gospodarki narodowej, mogą w drodze zarządzeń tworzyć lub wydzielać z administracji państwowej instytuty naukowo-badawcze, zwane dalej „instytutami“.

2. Zarządzenia, określone w ust. 1, wydają właściwi ministrowie w porozumieniu z Ministrem Szkół Wyższych i Nauki oraz z Ministrem Finansów i za zgodą Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

3. Zarządzenia, określone w ust. 1, ogłasza się w Monitorze Polskim.

Art. 2. 1. Zadaniem instytutów jest prowadzenie w dziedzinie technicznej, organizacyjnej i ekonomicznej prac naukowo-badawczych, mających na celu postęp techniczny i gospodarczy w poszczególnych gałęziach gospodarki narodowej.

2. Właściwy minister za zgodą Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego może powierzyć wyznaczonemu instytutowi koordynację w określonej dziedzinie prac naukowo-badawczych, prowadzonych przez inne instytuty, działające na zasadzie niniejszej ustawy.

Art. 3. 1. Instytuty nabywają osobowość prawną z dniem wejścia w życie zarządzenia o ich utworzeniu.

2. Instytuty mają prawo używania pieczęci okrągłej z godłem państwowym pośrodku i napisem, zawierającym nazwę instytutu w otoku.

Art. 4. Zwierzchni nadzór nad instytutem sprawuje właściwy minister.

Art. 5. 1. Na czele instytutu stoi dyrektor, który kieruje samodzielnie działalnością instytutu i jest za nią odpowiedzialny.

2. Dyrektora i jego zastępców powołuje i odwołuje właściwy minister.

Art. 6. 1. W każdym instytucie czynna będzie Rada Naukowa.

2. Rada Naukowa ma za zadanie opiniowanie projektu budżetu, działalności i planu prac instytutu, inicjowanie prac naukowo-badawczych oraz inne czynności, określone w statucie.

Art. 7. Dyrektor instytutu może za zgodą ministra, sprawującego nadzór, tworzyć w ramach instytutu zakłady badawcze i doświadczalne.

Art. 8. Instytuty są jednostkami budżetu Państwa.

Art. 9. 1. Środki, potrzebne do wykonywania planowych zadań instytutu, przydziela przy jego tworzeniu właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Finansów i za zgodą Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

2. Środki instytutu mogą być powiększane lub zmniejszane w przypadkach, uzasadnionych zatwierdzonymi planami prac naukowo-badawczych.

Art. 10. Minister Finansów w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego wyda w drodze rozporządzenia przepisy określające, jakie środki instytutów uważa się za trwałe, a jakie za obrotowe, oraz przepisy o trybie przydzielania; zwiększania lub zmniejszania środków instytutów.

Art. 11. 1. Na rzecz osób, nie będących jednostkami gospodarki społecznej, nie wolno zbywać środków trwałych instytutu ani też ustanawiać na nich praw rzeczowych ograniczonych.

2. W poszczególnych przypadkach, gospodarczo uzasadnionych, właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Finansów i za zgodą Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego może zezwolić instytutom na zbycie poszczególnych środków trwałych lub określonych ich rodzajów osobom, nie będącym jednostkami gospodarki społecznej, albo na ustanowienie na tych środkach praw rzeczowych ograniczonych.

3. Czynności prawne, sprzeczne z przepisami niniejszego artykułu, są nieważne.

Art. 12. 1. Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego w porozumieniu z Ministrem Finansów określi w drodze zarządzenia zasady i tryb przekazywania przez instytuty środków trwałych innym placówkom naukowo-badawczym oraz jednostkom gospodarki społecznej.

2. Nieruchomości, zbędne do realizacji narodowych planów gospodarczych, mogą być przekazywane tylko w szczególnym trybie, przepisany dla przekazywania tych nieruchomości.

Art. 13. Za zobowiązania instytutu poręcza Skarb Państwa.

Art. 14. 1. Do składania w imieniu instytutu oświadczeń w zakresie jego praw i obowiązków majątkowych wymagane jest współdziałanie dwóch upoważnionych osób.

2. Osobami upoważnionymi są: dyrektor, jego zastępcy i ustanowieni pełnomocnicy. Zastępcy dyrektora i pełnomocnicy działają w granicach swego umocowania.

3. Minister, sprawujący nadzór nad instytutem, ustanawia i odwołuje pełnomocników oraz ustala granice umocowania zastępców dyrektora i pełnomocników, jak również może upoważnić dyrektora do samodzielnego składania oświadczeń w szczególnym zakresie.

Art. 15. Czeki, weksle i inne dokumenty obrotu pieniężnego, dokumenty obrotu materiałami i towarami, jak również dokumenty o charakterze rozliczeniowym i kredytowym, stanowiące podstawę do otrzymania lub wydania środków pieniężnych, materiałów albo towarów, podpisują łącznie dyrektor lub osoba przez niego do tego upoważniona i główny (starszy) księgowy lub osoba przez niego do tego upoważniona.

Art. 16. Do dokonywania czynności określonego rodzaju lub czynności szczególnych mogą być ustanowieni pełnomocnicy, którzy działają łącznie lub oddzielnie w granicach ich umocowania. Udzielenie pełnomocnictwa następuje w sposób, przewidziany dla składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych instytutu.

Art. 17. 1. Rada Ministrów określi w drodze rozporządzenia tryb egzekucji należności pieniężnych, przypadających od instytutów.

2. Do egzekucji należności, wynikających z orzeczeń państwowych komisji arbitrażowych, stosuje się przepisy szczególne o państwowym arbitrażu gospodarczym.

Art. 18. Organizację i szczegółowy zakres działania instytutu, a zwłaszcza skład, sposób powoływania członków oraz zakres i sposób działania Rady Naukowej określa statut, nadany w drodze zarządzenia przez właściwego ministra w porozumieniu z Ministrami: Szkół Wyższych i Nauki oraz Finansów, innymi zainteresowanymi ministrami i za zgodą Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

Art. 19. Zastępstwo sądowe instytutów sprawuje Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 20. 1. Stosunek służbowy pracowników instytutów, z wyjątkiem zatrudnionych na mocy umowy, jest publiczno-prawny. Do stosunku tego stosuje się odpowiednio przepisy o państwowej służbie cywilnej.

2. Pracownicy instytutów podlegają przepisom uposażeniowym, obowiązującym dla pracowników państwowych. Do pracowników naukowych instytutów stosują się w tym względzie przepisy, dotyczące państwowych pracowników nauki.

Art. 21. 1. Likwidację instytutu zarządza właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Finansów i za zgodą Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

2. Likwidację przeprowadza się na zasadach i w trybie, które określi Rada Ministrów w drodze rozporządzenia.

Art. 22. W art. 116 dekretu z dnia 28 października 1947 r. o organizacji nauki i szkolnictwa wyższego (Dz. U. R. P. Nr 66, poz. 415) wyrazy: „organizowanych dla celów rozwoju produkcji przemysłowej” zastępuje się wyrazami: „mających na celu postęp techniczny i gospodarczy w poszczególnych dziedzinach gospodarki narodowej”.

Art. 23. Tracą moc obowiązującą:

- 1) dekret z dnia 25 października 1948 r. o tworzeniu Głównych Instytutów Naukowo-Badawczych Przemysłu (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 388),
- 2) art. 13 ust. 3 dekretu z dnia 28 października 1947 r. o mleczarstwie (Dz. U. R. P. Nr 67, poz. 416).

Art. 24. 1. Samodzielne instytuty naukowo-badawcze, działające dotychczas na zasadzie przepisów wymienionych w art. 23 i przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 1949 r. o utworzeniu urzędu Ministra Budownictwa (Dz. U. R. P. Nr 30, poz. 216), stają się instytutami w rozumieniu niniejszej ustawy.

2. Właściwi ministrowie wydadzą w przeciagu sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, zarządzenia, mające na celu przystosowanie tych instytutów do wymagań niniejszej ustawy, a w szczególności przekształca istniejące dotychczas w ramach głównych Instytutów Naukowo-Badawczych Przemysłu instytuty, specjalne bądź w instytuty w rozumieniu niniejszej ustawy, bądź w istniejące w ich ramach zakłady badawcze lub doświadczalne. Zarządzenia te będą wydane w porozumieniu z Ministrem Finansów i za zgodą Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, o ile dotyczyć będą przedmiotu, dla którego ustawa niniejsza wymaga takiego porozumienia.

3. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia poddać działaniu niniejszej ustawy instytuty naukowo-

badawcze, działające na podstawie innych przepisów, niż wymienione w art. 23.

Art. 25. Do czasu wejścia w życie nowych przepisów, przewidzianych w art. 10 i 12, pozostają w mocy przepisy dotychczasowe, dotyczące spraw unormowanych w tych artykułach.

Art. 26. Wykonanie ustawy porucza się Przewodzącemu Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i właściwym ministrom.

Art. 27. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *B. Bierut*

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Wiceprezes Rady Ministrów i Przewodniczący Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego: *H. Minc*